

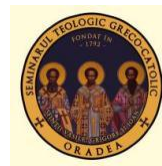
Episcopia Română Unită
cu Roma, Greco-Catolică
de Oradea Mare

Universitatea Babeș-Bolyai
Facultatea de Teologie
Greco-Catolică

Seminarul Teologic Greco-
Catolic Sfinții Vasile,
Grigore și Ioan, Oradea

Istoria și viitorul unei Biserici - reflecții la 75 de ani de la intrarea în catacombe a BRU -

Simpozion internațional desfășurat la Oradea
sub egida Școlii Ardelene în perioada 12-14 oct. 2023

The History and the Future of a Church
-reflections on the 75 year period since the outlawing of the Romanian Greek-Catholic Church -
Oradea, 2023, October 12-14

În lume necazuri veți avea, dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea. (Ioan 16, 33)

Comemorarea a 75 de ani de la intrarea în catacombe a Bisericii Române Unite cu Roma este un prilej pentru aprofundarea cercetării istorico-teologice a aceluși moment, a rezistenței și martiriului Bisericii din clandestinitate, dar și a întregii experiențe de viață și credință a poporului lui Dumnezeu care a traversat această perioadă.

Simpozionul se va desfășura la Oradea atât *in situ* (în *Aula Magna* a seminarului teologic greco-catolic Sfinții Trei Ierarhi, Vasile, Grigorie și Ioan, str. General Magheru nr. 25), cât și online.

Eveniment și transmisie pe FB / Live Facebook: <https://tinyurl.com/SimpoFB>

ABelcina 2014

JOI / THURSDAY 12.10.2023	
09.00 - 19.15	Alin VARA <i>Ceva pentru care merită să mori. Reflecții (orientale) asupra destinului catolicismului</i>
09.15 - 09.30	Marek REMBIERZ <i>The Greek Catholic drama of fidelity and enslavement in the totalitarian political systems of the 20th century</i>
09.30 – 09.45	Olena PENIAZIEVA <i>"Living Church" by Patriarch Josif Slypyj</i>
09.45 – 10.00	Robert ROSA <i>The activity of the Greek Catholic Church in Poland during the communist persecution in the context of the experience of Romanian Greek Catholics</i>
10.00 - 10.10	Pauză / Coffe break
10.10 – 10.30	Conversatorium
10.30 – 10.45	Ionuț BLIDAR <i>Ecclesia domestica, Familia Bisericii și Familia Umană - trei proiecte de biserică din trecut, prezent și viitor</i>
10.45 – 11.00	Flavius-Leonard FLOREA <i>Cadrul sinoptic al situației preoților și protopopilor Arhiepiscopiei Române Unite de Alba Iulia și Făgăraș, în luna iunie 1950</i>
11.00 – 11.15	Ioan F. POP <i>Biserica - între național și confesional</i>
11.15 - 11.30	Silviu SANA <i>Biserica greco-catolică din Oradea în anul 1948. O perspectivă a persecutorului</i>
11.30 - 11.40	Pauză / Coffe break
11.40 - 12.00	Conversatorium
12.00 - 12.20	Cristian VASILE <i>Biserica Română Unită cu Roma și ierarhii săi în câteva momente istorice: 1918, 1948, 2018-2019 și astăzi</i>
12.20 – 12.40	Remus CÂMPEAN <i>Istoriografia maghiară recentă despre românii din Transilvania</i>
12.40 – 12.45	Pauză / Coffe break
12.45 – 13.00	Conversatorium
17.00 - 17.10	PS Virgil Bercea, Cuvânt de salut
17.10 - 17.20	Cristian Barta, decanul Facultății de Teologie Greco-Catolică, Cuvânt de salut
17.20 – 18.00	Ovidiu Horea POP <i>Biserica Română Unită la șaptezeci și cinci de ani de la interzicere</i>
18.00 – 18.20	Conversatorium
18.20 – 18.30	Pauză / Coffe break
18.30 – 19.00	Lansare de carte / Book launch Gabriel Florian Borzoș, <i>Preoții Eparhiei greco-catolice de Oradea și familiile lor, în documentele arhivistice, vol. 2</i> prezintă: Aurel Chiriac
19.00 – 19.30	Lansare de carte/ Book launch Sergiu Soica, <i>Valeriu Traian Frențiu în dosarele Securității</i> prezintă: Cristina Liana Pușcaș

VINERI / FRIDAY 13.oct. 2023	
09.00 – 09.15	Gelu HOSSU <i>Biserica Română Unită cu Roma în anul 1948 – Teroare, Trădare, Rezistență</i>
09.15 – 09.30	Ovidiu GHITTA <i>Din albumul cu poze al unui licean român în Oradea anilor 1940</i>
09.30 – 09.45	Anca STÂNGACIU <i>Biserica Greco-Catolică între formele de rezistență din țară și exilul anticomunist</i>
09.45 – 10.00	Pavol DANCÁK <i>The Greek Catholic Church and Public Sphere in the Post-Secular Era</i>
10.00 – 10.10	Pauză / Coffe break
10.10 – 10.30	Conversatorium
10.30 – 10.45	Ioan Marius BUCUR <i>Mișcarea petiționară greco-catolică din 1956. Semnificații și consecințe</i>
10.45 – 11.00	Mircea-Gheorghe ABRUDAN <i>Preoți militari greco-catolici în armatele habsburgice din secolul al XIX-lea</i>
11.00 – 11.15	Cătălin PAȚULEA <i>Credința în Isus și voința mântuitoare a Tatălui în Evanghelia după Ioan</i>
11.15 – 11.30	William BLEIZZIFER <i>Obligația de a păstra comuniunea cu Biserica: reflecții pe marginea canonului 12 CCEO</i>
11.30 – 11.40	Pauză / Coffe break
11.40 – 12.00	Conversatorium
12.00 – 12.15	Lucian DÎNCĂ <i>Institutul francez de Studii Bizantine în Dosarele securității comuniste</i>
12.15 – 12.30	Peter ŠTURÁK <i>The situation of the Greek catholic church in Slovakia in the second half of 20th century</i>
12.30 - 12.45	Roberto GIRALDO <i>Reflecții asupra Conciliului de la Ferrara - Florența (1438-1439)</i>
12.45 – 13.00	VÉGHSEŐ Tamás <i>Un timido tentativo di eliminare la Chiesa greco-cattolica ungherese nei primi anni della dittatura comunista</i>
13.00 – 13.10	Pauză / Coffe break
13.10 – 13.30	Conversatorium

VINERI / FRIDAY 13.oct. 2023	
16.00 – 16.15	Valeriu MEDIAN <i>Două portrete de preoți greco-catolici: părintele Victor Macaveiu și părintele Vasile Urzică</i>
16.15 – 16.30	Caleb NECHIFOR <i>Autenticitatea lucrării Duhului Sfânt în Biserica primară și în contemporaneitate</i>
16.30 – 16.45	Cristian BĂLĂNEAN <i>Biserică Catolică - Biserică Sobornicească: de la un sens comun al expresiilor la diferențele ecleziologice moderne</i>
16.45-17.00	Maria Magdalena ȚIȚONIA <i>Episcopul Ioan Suciu: apărător al Bisericii unite cu Roma după anul 1948</i>
17.00 – 17.10	Pauză / Coffe break
17.10 – 17.30	Conversatorium
17.30 – 17.45	Lucian TURCU <i>100 de ani de la adoptarea Constituției din 1923. Speranțele și dezamăgirile Bisericii greco-catolice de la primul act fundamental al României Mari</i>
17.45 – 18.00	Vasile MUSCĂ <i>Contradicția și contradicțiile lumii de azi</i>
18.00 – 18.05	Pauză / Coffe break
18.05 – 18.25	Conversatorium
18.25 – 18.30	Pauză
18.30 – 18.45	Lansare de carte / Book launch Lucian Dîncă, <i>Alexandria și Antiohia: doua scoli teologice in creștinismul antic</i> prezintă: Cristian Bălănean
19.45 – 19.00	Lansare de carte / Book launch Călin Ioan Dușe, <i>Imperiul roman și creștinismul în sec. I</i> prezintă: Alexandru Buzalic
19.00 – 19.15	Lansare de carte / Book launch Cristian Bălănean, <i>Țara Sfântă, o foarte scurtă introducere</i> prezintă: Lucian Dîncă

SĂMBĂTĂ / SATURDAY 14.09.2023	
09.00 – 09.15	Anton RUS <i>Viața spirituală în Biserica Greco-Catolică din România în perioada persecuției comuniste (1948-1989). Jalonarea câtorva repere de istoria spiritualității</i>
09.15 – 09.30	Raimundo RUPP <i>Persecuția Bisericii Greco-Catolice. Informații și comentarii din cadrul emisiunilor în limba română ale postului Radio Vatican în perioada 1948-1949</i>
09.30 – 09.45	Christophe BOUDÉREAU <i>Les trésors de nos traditions pour une pastorale du « tout-venant »</i>
09.45 – 09.50	Pauză / Coffe break
09.50 – 10.10	Conversatorium
10.30 – 11.45	Liturghie, catedrala Sf. Nicolae / The Divine Liturgy at the cathedral of St. Nicholas
12.00 – 12.15	Ionuț VIDA-SIMITI <i>Rolul ieromonahului basilian Leon Iulian Manu în Biserica Romana Unita cu Roma, Greco-Catolica, la începutul regimului comunist</i>
12.15 – 12.30	Alberto CASTALDINI <i>Il 1948, ovvero la comunione degli empi</i>
12.30 – 12.45	Sławomir BYLINA <i>Contemporary relations between the Holy See and the United Romanian Church</i>
12.45 – 13.00	Iosif BISOC <i>Exilul poporului iudeu în Babilon sau istoria care se repetă</i>
13.00 – 13.10	Pauză / Coffe break
13.10 – 13.30	Conversatorium
16.00 – 16.15	Radoslav LOJAN <i>The role of morality in relation to democratic principles</i>
16.15 – 16.30	Andrei BERESCHI <i>Perspectivism, intenționalitate și legătura trup-suflet la John Peckham (1230-1292)</i>
16.30 – 16.45	Alexandru BUZALIC <i>Religie, spiritualitate și instituții eclesiale în pragul schimbării paradigmelor antropologice</i>
16.45 – 16.55	Pauză / Coffe break
16.55 – 17.15	Conversatorium
17.15-17.30	Antoniu CHIFOR <i>Cum să rămâi credincios în fața persecuției? O interpretare biblică a suferinței Petru</i>
17.30 – 17.45	Zaharie PINTEA <i>Titlu rezervat</i>
17.45 – 18.00	Daniel ȚUPLEA <i>Titlu rezervat</i>
18.00-18.15	Călin DUȘE <i>Persecuțiile și primii martiri</i>
18.15 – 18.30	Conversatorium
	Încheiere

Preoți militari greco-catolici în armatele habsburgice din secolul al XIX-lea

CȘ III Dr. Dr. Mircea-Gheorghe ABRUDAN
Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române din Cluj-Napoca
mircea.abrudan@acad-cj.ro

Edictul de toleranță al împăratului Iosif al II-lea din 1781 și războaiele antinapoleoniene au deschis „clerului acatolic” accesul spre asigurarea asistenței religioase a militarilor ortodocși, protestanți și greco-catolici din armatele habsburgice. Într-o primă fază statutul juridic al acestor capelani a fost unul incert, lăsat tacit la latitudinea comandamentelor militare teritoriale, fiind reglementat abia în toamna anului 1834 printr-un decret imperial al suveranului vienez. Acceptarea preoților greco-catolici sau „catolici de rit grec”, cum apar în documentele Vicariatului Apostolic al Armatei, s-a petrecut concomitent cu acceptarea celor ortodocși sau „greci neuniți”, până în acel moment pastorația tuturor militarilor catolici, indiferent de rit, fiind încredințată capelanilor catolici latini. Prezentarea mea va discuta pe scurt în prima parte evoluția legislativă referitoare la mobilizarea preoțimii greco-catolice în armatele cezaro-crăiești pe timp de pace și în vreme de război, urmând ca în a doua parte să realizez o repertoriare a numărului și o restituire a numelor acestor capelani între anii 1834-1868 și 1869-1914.

Exilul poporului iudeu în Babilon sau istoria care se repetă

ThD Iosif BISOC, OFMConv.,
Professor associate at Babeș-Bolyai University

Anul 1948 a marcat pentru Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică începutul unei perioade de grele încercări, marcată de persecuție și martiraj, prigoană, confiscări și suprimare. De fapt, dacă privim cu atenție istoria universală, dar în mod cu totul particular cea biblică, vom observa cum întotdeauna oamenii sau poporul pe care Dumnezeu îi alege pentru a fi interpreții autentici ai mesajului său trec prin încercări, prigoniri și martiriu. Această vocație de mărturisitor fidel și autentic al valorilor scripturistice a avut-o și Biserica noastră, iar în cercetarea de față vom căuta să identificăm asemănări dintre exilul poporului ales în Babilon și persecuția Bisericii Română Unită cu Roma, Greco-Catolică după interzicerea ei.

Les trésors de nos traditions pour une pastorale du « tout-venant »

Christophe BOUDÉREAUX

Comment ambitionner une pastorale qui puisse s'adresser à tous ? Ce questionnement s'est imposé dans le cadre d'une réflexion sur le tourisme dans les sites religieux affectés à l'église catholique. Comment résister à l'interdit du prosélytisme que l'esprit général souhaite imposer comme une évidence, en France, alors qu'un accueil est organisé dans des lieux affectés au culte catholique ? Comment concilier le « respect de la liberté de conscience » et le commandement du Christ ressuscité : « *Allez, proclamer la bonne nouvelle* » ? Accueillir tout passant, visiteur, dans un site religieux et le rencontrer pour proposer à son attente et sa bonne volonté un chemin vers le Seigneur ; tel est le défi que nous tentons de relever depuis plusieurs années et que nous souhaitons présente

Contemporary relations between the Holy See and the United Romanian Church

ThD. habil. Sławomir BYLINA

Professor, John Paul II Catholic University of Lublin

Abstract: Mutual ties between the representatives of the Holy See in the person of successive popes in the 21st century and the United Romanian Church testify to an important type of meeting. The pilgrimage of John Paul II in 1999 and the pilgrimage of Pope Francis in 2019 indicate the need for dialogue in the current reality. The aim of the work is to show examples of mutual meetings and

teaching, an example of which is the slogan of Pope Francis' pilgrimage to Romania in 2019: "We walk together." The work will show attempts to build a community towards creating bridges in the spirit of brotherhood, which the current Holy Father repeatedly points out in his teaching. Keywords: Holy See, Greek Catholic Church, Romania, brotherhood, community, threats, peace

Istoriografia maghiară recentă despre românii din Transilvania

CȘ I Dr. Remus CÂMPEAN

Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române din Cluj-Napoca
Comunicarea se axează pe prezentarea a două consistente volume de documente ce vizează istoria și istoriografia românilor din Transilvania și Ungaria din epoca afirmării naționale până în perioada de după 1990. Ele se află încă în manuscris, nu au intrat deocamdată în circuitul literaturii de specialitate, dar conturează o imagine clară a intensității interesului pe care istoricii maghiari îl manifestă față de trecutul și cultura românilor și a punctelor cu valențe de reper pe care ei le urmăresc în abordarea acestui vast subiect. Privite când dintr-o perspectivă unitară, când într-o manieră ce delimitează comunitățile românești din Ungaria de cele din Transilvania, documentele se succed într-o ordine cronologică, dar se grupează pe alocuri și în funcție de conjuncturile istorice și politice pe care le reflectă. Desigur că sunt valorizate sau reluate și surse referitoare la români care țin de ambientul medieval și chiar de faza sa timpurie, dar consistența izvoarelor colectate este dată materialul arhivistic din perioadele premodernă, modernă și contemporană. Expunerea se referă atât la conținutul celor două tomuri, cât și la metodologia, metodele și instrumentarul istoric cu care grupul de editori a operat în alcătuirea lor.

Il 1948, ovvero la comunione degli empi

PhD Alberto CASTALDINI,

Professor HC Babeș-Bolyai University

The suppression of the Greek-Catholic Church was not only a political and legal act, but the planned exercise of an ungodly alliance, aimed at breaking up and suffocating that community of souls which for generations had constituted a glue of Transylvanian society, with its multicultural and multifaith identity. Through the trials of history, through hope, prayer and grace, the Greek-Catholic Church had led each of its members to transcendence and to that dimension of civil coexistence on which all cooperation among men is based. The impious communion, which was the inspiration and development of persecution, not only put ideology and injustice, the exercise of power and violence before confessional freedom, but profaned with repeated and deeply rooted sin, which had become a system, the principles of every coexistence.

The Greek Catholic Church and Public Sphere in the Post-Secular Era

PhD, habil. Pavol DANCÁK

Professor, University of Presov

In Europe, the process that aimed at atheistic secularism began in the middle of the last millennium. The subject of this study is the position of the Greek Catholic Church in the public sphere in a post-secular era in which the secular paradigm of separation of state and church is being replaced by a more complex interconnection between religion and the public. This process is not linear, and the Greek Catholic Church in the Slovak and European religious and cultural context faces new challenges that are an opportunity to rethink its authentic identity.

Institutul francez de Studii Bizantine în Dosarele securității comuniste;

ThD Lucian DÎNCĂ

Professor, University of Bucharest

Rezumat: Părinții Augustinieni Asumpționiști au ajuns în România acum 100 de ani, la apelul Eparhiei greco-catolice din Oradea, s-au instalat la Beiuș, Lugoj și Blaj. În anul 1930 au ajuns și la București unde au transferat sediul și biblioteca impozantă a Institutului Francez de Studii Bizantine. Aici au publicat o revistă specializată în studii bizantine (Etudes Byzantines) și Institutul a câștigat un bun renume, în țară și în străinătate. Odată cu instalarea "cortinei de fier" în România, bizantinii au intrat în vizorul Securității Statului, trei părinți Asumpționiști au fost închiși la Jilava și eliberați la intervenția Legației franceze și trimiși în Franța. Părinții Asumpționiști români, fiind de tradiție greco-catolică, au intrat în clandestinitate, rămânând solidari Bisericii greco-catolice scoasă abuziv în afara legii de guvernul care disprețuia clasa intelectuală din România și interzicea orice legături cu Occidentul.

Persecuțiile și primii martiri

ThD Călin Ioan DUȘE

Lecturer, Babeș-Bolyai University

Într-o lume, care din nefericire își pierde adevăratele repere, martirii sunt acele figuri care ridică unele semne de întrebare și ne arată adevăratul scop al vieții noastre pe pământ. Astfel, martirii reprezintă acele repere din istoria omenirii, care ne amintesc de trecut, dar în același timp sunt și niște posibili interlocutori. Prin părăsirea acestei lumi, dar mai ales prin intrarea lor în veșnicie, martirii sunt cu adevărat vii, devenind contemporanii celor credincioși. De asemenea, martirii sunt ființe ale comuniunii cu Dumnezeu, cu Sfinții Îngeri, cu cei aleși ai Săi, dar și cu toți oamenii îndreptați spre bine. Martirii sunt aceia care veghează asupra noastră, ne protejează, dar mai ales mijlocesc pentru mântuirea noastră.

The synoptic framework of the situation of the priests and deans of the Romanian United Archeparchy of Alba Iulia and Făgăraș, in June 1950

Flavius Leonard FLOREA

The dissolution of the Greek Catholic Church by no. 358 decree of December 1, 1948, did not definitively end its historical course. Now, we find in the newly opened archival funds, documents that help us better understand the situation of the Church after 1948, as well as its attempts to reorganize itself in the catacombs. The document signed by the Substitute of the Ordinary of the Archdiocese of Alba Iulia and Făgăraș, dated August 1, 1950, sent to Archbishop Gerald Patrick O'Hara, former Regent of the Apostolic Nunciature in Romania offers the opportunity to know better the impact that the decree of December 1, 1948 had on the clergy of the Greek Catholic Church in Romania. The synoptic framework of the clergy and deans of the Archdiocese of Alba Iulia and Făgăraș, drawn up by the Substitute of the Ordinary of the Archdiocese of Alba Iulia and Făgăraș, gives us a clear picture of the situation of the priests and deans in the structures of the Archdiocese, a year and a half after the prohibition of the Greek-Catholic worship .

Biserica Română Unită cu Roma în anul 1948 – Teroare, Trădare, Rezistență

Gelu HOSSU

Pentru Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, anul 1948 a fost deopotrivă Anul Terorii, Anul Trădării și Anul Începutului Rezistenței Anticomuniste. Aceste sintagme nu au doar încărcătură emoțională, ele conțin adevăruri a căror afirmare încă întâmpină opreliști. Teroarea a fost premeditată, concertată și efectivă (psihologică și fizică). Preoți, călugări, călugărițe, episcopi, credincioși, au fost arestați și bătuți cu cruzime un scenariu care pare astăzi neverosimil. Trădarea a fost la rândul ei efectivă, la fel și trădătorii, cu precădere acei preoți care au trecut benevol în tabăra opresorilor, primind funcții ecleziastice în schimbul obedienței și delațiunii. Anul 1948 a fost însă și anul începutului rezistenței anticomuniste. Fără sacrificiul preoților, călugărilor, călugărițelor, episcopilor și credincioșilor greco-catolici din Rezistență, nu ar fi avut loc Revoluția din 1989, în timpul căreia s-a scandat „Jos comunismul!”.

The Role of Morality in Relation to Democratic Principles

ThD, habil. Radoslav LOJAN

Senior Assistant of Catholic University in Ružomberok

Abstract: We live in a secularized world where the concepts of global existential risks, safety, pluralism, justice, freedom, solidarity, constitutional democracy, individual rights and common responsibility are not always accepted readily, and are often subject to ethical, political and social questioning. But how can people from different cultural and religious backgrounds, live together in a mutually enriching community of shared moral values without compromising democratic principles? It seems that in order to answer these questions, especially the last one, we must investigate and analyze them in light of catholic social teaching as expounded upon by two important authors John Courtney Murray, S.J. and David Hollenbach, S.J.

Keywords: ethics, the importance of man, global existential risk, democracy, safety.

Living Church by Patriarch Josif Slypyj

Olena PENIAZIEVA

director of the Catechetical Commission of the Odesa Exarchate UGCC

Abstract: The Eastern Catholic Church in Ukraine was also liquidated in 1946. The entire bishopric was arrested, including the head of the Ukrainian Greek Catholics, Yosif Slipyj. It took 43 long years to come out of the underground. Slipyj did not live to witness this date, but his influence was paramount in establishing and maintaining the existence of our Church. How did he manage to not lose faith amid torture and persecution? What keeps the Church, the gathering of the faithful, from resisting destruction and not only surviving, but also giving new life to its Church and people?

Key words: UGCC, the communist regime, the liquidation of the Church, the Church underground, the revival of the Church, the development of the Ukrainian Greek Catholic Church, emerge from the underground, the pseudo-cathedral of 1946, Josif Slipyj.

Biserica între național și confesional

PhD Ioan F. POP

Punerea în discuție, așa cum s-a întâmplat, a faptului dacă o anumită biserică este sau nu „biserică națională” - cu binecunoscutele patetisme și derapaje verbale -, este anacronică în fond și demagogică în formă. În sens larg, adjectivul „națională” exprimă o realitate statistică, cu înțeles eminentemente laic. Dar a-i da un înțeles calitativ, de distincție religioasă-etnică, de supra-biserică, amestecând națiunea cu sacralul, cum s-a încercat, este o subliniere contraproductivă care cochetează cu filetismul. Important, cu adevărat, nu e cât de „națională” e o instituție ecleziastică care ar revendica acest statut, ci cât de actual îi este mesajul. Cu alte cuvinte, cât e de creștină, în sensul deplin al cuvântului, și nu doar în mod declamativ. Și cât este de activă în social, acolo unde e nevoie, dar și cât se constituie într-un model moral. Creștinismul autentic are limitele în cer, nu pe pământ.

The Greek Catholic drama of fidelity and enslavement in the totalitarian political systems of the 20th century

ThD, habil. Marek REMBIERZ

Professor of University of Silesia in Katowice

O niszczeniu człowieczeństwa i unicestwianiu ludzkiej sprawczości w totalitarnych systemach politycznych XX wieku przenikliwie pisał, kierując się intuicjami personalistycznymi, w 1939 roku Stefan Wyszyński (1901–1981). Wciąż aktualnym wyzwaniem społecznym pozostają dążenia mające na celu obronę człowieka „przed pozytywistycznym socjologizmem, ubóstwiającym – kosztem człowieka – społeczeństwo, przed totalizmem – wynoszącym do roli nowego bóstwa – państwo”,

dażenia,aby „wzbudzić w człowieku wolę indywidualnego postępu duchowego, wolę przekształcaniaspołeczeństwa przez spotęgowanie swych osobistych wartości” (Wyszyński, 2001, s. 165).

Persecuția Bisericii Greco-Catolice. Informații și comentarii din cadrul emisiunilor în limba română ale postului Radio Vatican în perioada 1948-1949

Raimudo RUPP

Studiul aduce în atenție tema persecuției Bisericii Greco-Catolice din România, așa cum a fost prezentată și comentată de postul Radio Vatican, în emisiunile sale în limba română, între anii 1948 și 1949. O mare parte din emisiuni au fost realizate de Monseniorul Pamfil Carnațiu. Într-o perioadă în care activitatea Sfântului Scaun era interpretată negativ în Blocul Comunist, aceste emisiuni erau de mare folos ascultătorilor, deoarece pe lângă informații, prezentau principiile Bisericii Catolice referitoare la cele mai actuale probleme din sfera culturală și politică a vremii.

Spiritual life in the Greek-Catholic Church in Romania during the communist persecution (1948-1989). Marking some milestones in the history of spirituality

dr. Anton RUS,

Associate Professor of Babeș-Bolyai University,

anton.rus@ubbcluj.ro

The period between 1948 and 1989 in the history of the Greek-Catholic Church in Romania is beginning to be increasingly researched in Romanian historiography and theology. There are occasional studies on various aspects, but systematic monographs that synthesize the fragmented knowledge and provide an overview will be needed. The present study is also a niche research that aims to identify the constitutive elements of community and individual spiritual life within the Greek-Catholic Church in Romania during the period of communist persecution, elements circumscribed to the special situation in which believers and groups of faithful, priests, monks and nuns and the hierarchy. From various sources such as articles and works already published, memoirs and oral accounts specific to recent history, a systematic presentation of the various expressions of spiritual life in the Romanian Greek-Catholic religious environment during the difficult period of communist persecution can be concluded.

Key words: Greek-Catholic Church, Romania, spiritual life, history of spirituality, communist persecution

Episcopul Ioan Suciu: apărător al Bisericii Unite cu Roma după anul 1948

Maria-Magdalena ȚIȚONIA

În urmă cu 70 de ani episcopul Ioan Suciu pleca la întâlnirea cu Tatăl, găsindu-și sfârșitul vieții pământești în celula 44 a penitenciarului Sighet. Este cunoscut sub titulatura de Episcopul tinerilor datorită apropierii pe care o manifesta față de aceștia strângând în jurul său generația tânără, pregătindu-i parcă profetic pentru timpurile întunecate ce urmau. El, în esență un tânăr, a fost episcop auxiliar de Oradea și administrator apostolic al Arhidiecezei de Alba Iulia și Făgăraș. Anul 1948 îl găsește la Blaj. Ignorând amenințările comuniste își intensifică vizitele în parohii îndemnând credincioșii și preoții să rămână statornici și fideli Sfântului Scaun. În zilele premergătoare ultimei arestări, tinerii făceau cordon viu de la Catedrala până la reședința acestuia, apărându-și episcopul de trimișii securității. Este unul dintre cei șapte episcopi martiri ai Bisericii greco-catolice beatificați de Papa Francisc la Blaj în anul 2019.

Ceva pentru care merită să mori. Reflecții (orientale) asupra destinului catolicismului

Alin VARA

În ultimii 75 de ani, întreaga Biserică Catolică a trecut de la o ecleziologie exclusivistă la una a parcursului comun, a bisericilor-surori și a frăției întregii umanități, cu influențe pentru auto-definirea bisericilor orientale catolice. Reflecția ecumenică de după Conciliul Vatican II a eliminat „uniatismul”

dintre posibilitățile viitoare ale unirii Bisericilor astfel încât greco-catolicii se legitimează mai degrabă prin moștenirea lor culturală și specificul ritualic. Și totuși, este posibilă o a treia grilă de lectură care nu mai privilegiază modelul primului mileniu, ci dezvoltarea doctrinară legitimă.